COALITIEAKKOORD **OLDAMBT**

2026
2030

STERKE BASIS SAMEN VOORUIT

Samenwerken aan een sterk, sociaal, veilig en duurzaam Oldambt



PRO

Gemeentebelangen GBO Oldambt

VVD Oldambt

CDA OLDAMBT

Inhoudsopgave

Vooraf 3

Hier staan we voor 4

De Oldambtster centraal 4

Vertrouwen en samenredzaamheid 4

Betrouwbare overheid 4

Financieel gezond en wendbaar 4

Lokale democratie en participatie 5

Hier gaan we voor 6

Een zorgzame en veerkrachtige samenleving 6

Goed wonen in een prettige leefomgeving 10

Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen 14

Veilig en weerbaar, thuis en op straat 17

Bewust van de wereld en van de toekomst 20

Samenwerken met onze dorpen en wijken 23

Een nieuw begin vanuit een sterke basis 24

Belangrijke punten van andere fracties 26

Portefeuilleverdeling 30

Vooraf

De afgelopen jaren is in Oldambt hard gewerkt aan het verbeteren van het perspectief van de Oldambtsters en Oldambt als geheel. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kwam een beweging op gang waarin **samenwerking, brede welvaart en toekomstgericht denken** centraal staan. We zijn breder gaan kijken naar opgaven en kansen in onze gemeente en we kijken inmiddels ook verder vooruit. Die beweging willen wij voortzetten en verder versterken.

Tegelijkertijd blijven we ook **nuchter kijken naar het hier en nu**. We leven in onzekere tijden, maatschappelijk en financieel. Ontwikkelingen in de samenleving volgen elkaar snel op en vragen om een overheid die wendbaar en weerbaar is. Dat betekent dat we realistisch moeten zijn over wat nodig is, maar ook durven blijven investeren in kansen voor de toekomst.

Wij kiezen er daarom voor om eerst **de basis verder te versterken**. Goede voorzieningen, sterke dorpen en wijken, bestaanszekerheid en een betrouwbare overheid vormen de grond waarop inwoners kunnen bouwen. Vanuit die stevige basis werken we verder aan perspectief, groei en brede welvaart voor de lange termijn.

We realiseren ons dat maatschappelijke opgaven voortdurend veranderen. We blijven daarom **monitoren, evalueren en verbeteren**. Alleen door goed te luisteren, samen te werken en waar nodig bij te sturen, kunnen we blijven doen wat nodig is voor onze inwoners en voor de toekomst van Oldambt.

In dit coalitieakkoord vertellen we over onze uitgangspunten (waar we voor staan) en over onze ambities (waar we voor gaan). Dat willen en kunnen we natuurlijk niet alleen. We kijken er naar uit om in goede samenwerking te bouwen aan een **sterk, sociaal, veilig en duurzaam Oldambt**. Samen met de raad, met medeoverheden, met maatschappelijke organisaties en natuurlijk met onze inwoners en ondernemers. Want dat zijn de mensen waar we het voor doen.

Hier staan we voor

De Oldambtster centraal

Wij geloven dat onze inwoners pas echt vooruitgaan als welzijn, werk, wonen en zorg in balans zijn. We nemen brede welvaart daarom als vertrekpunt. Dat betekent dat we niet alleen kijken naar economische groei, maar ook naar gezondheid, bestaanszekerheid, leefbaarheid, kansen en verbondenheid in onze dorpen en wijken. Dat is belangrijk voor Oldambt. We bouwen aan een gemeente waarin iedereen mee kan doen, nu én in de toekomst. Daarom maken we keuzes die niet alleen vandaag resultaat opleveren, maar ook bijdragen aan sterke gemeenschappen en gelijke kansen voor volgende generaties. Brede welvaart vormt daarmee de leidraad voor een sterk, sociaal, veilig en duurzaam Oldambt.

Vertrouwen en samenredzaamheid

De komende jaren staan we voor veel verschillende opgaven en we hebben daar veel inhoudelijke keuzes in te maken. Bij het maken van deze keuzes gebruiken we het volgende kompas. We zetten de inwoner voorop en laten dat ook zien in onze dienstverlening. We werken vanuit een positief mensbeeld en hebben vertrouwen in onze inwoners en ondernemers. We versterken de samenredzaamheid, ondersteunen gemeenschapskracht en werken aan een goede samenwerking tussen overheid, inwoners en organisaties. Daarbij hebben we oog voor onze kwetsbare inwoners en bieden hulp en zorg daar waar het nodig is.

Betrouwbare overheid

Een betrouwbare overheid begint met openheid, duidelijkheid en nabijheid. In de gemeente Oldambt willen we een bestuur zijn dat bereikbaar is voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dat vraagt om tijdige en eerlijke communicatie, goede dienstverlening en duidelijke afspraken over wat inwoners en ondernemers van ons mogen verwachten. We maken heldere keuzes, leggen deze begrijpelijk uit en staan open voor gesprek en samenwerking. Zo bouwen we aan vertrouwen tussen inwoners en gemeente, als basis voor een sterke en betrokken samenleving.

Financieel gezond en wendbaar

Voor alle gemeenten, en dus ook voor Oldambt, komt er een financieel onzekere tijd aan. Hoewel het verwachte ravijnjaar (de daling van inkomsten vanuit de Rijksoverheid) is verschoven van 2026 naar 2028, hebben we ook nu al keuzes te maken. Daarbij horen ook keuzes over wettelijke taken die niet kunnen wachten. We zijn ons bewust dat we in de uitvoering van die taken rekening moeten houden met beperkte middelen. Naast die wettelijke taken hebben we natuurlijk ook onze ambities en speerpunten. We zullen dus moeten kijken hoe we daarmee de komende jaren tot sluitende begrotingen blijven komen. Daarvoor bestaan verschillende mogelijkheden, zoals het ombuigen van budgetten, stoppen met bepaalde activiteiten en het omhoog brengen van de inkomsten, bijvoorbeeld via belastingen, heffingen en leges. We zullen dus koers bepalen, scherp aan de wind zeilen en voortdurend alert zijn op de voortgang, zodat we tijdig kunnen bijsturen wanneer dat nodig is. We maken realistische begrotingen, waarbij de Oldambtster begrotingsnorm nog steeds leidend is. Ook zullen we zo veel en zo efficiënt mogelijk gebruik maken van de verschillende

incidentele middelen die er de komende jaren zijn, zoals Nij Begun, het Nationaal Programma Groningen en de Regio Deals. Via deze weg proberen we de situatie van al onze inwoners, jong en oud, op het gebied van gezondheid, leefbaarheid, armoede te verbeteren.

Lokale democratie en participatie

Een sterke lokale democratie vraagt om betrokken inwoners en om een overheid die samenwerkt vanuit vertrouwen en gelijkwaardigheid. In Oldambt willen we de samenwerking tussen overheid en inwoners verder versterken, zodat ideeën, ervaringen en initiatieven uit de samenleving beter worden benut. Met helder participatiebeleid zorgen we ervoor dat inwoners vroegtijdig kunnen meedenken en meepraten over plannen die hun leefomgeving raken. Daarbij werken we gebiedsgericht, met oog voor de verschillen en kwaliteiten van dorpen, wijken en buurten. We maken dorps- en wijkplannen samen met onze inwoners. Zo bouwen we samen aan een gemeente waarin inwoners zich gehoord, betrokken en medeverantwoordelijk voelen voor de toekomst van Oldambt.



Hier gaan we voor

Een zorgzame en veerkrachtige samenleving

Iedereen doet mee

We bouwen aan een samenleving waarin iedere Oldambtster zich thuis en prettig voelt. Een samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn. We verwachten dat inwoners waar mogelijk zelf regie nemen over hun leven, met ondersteuning en zorg waar dat nodig is.

We richten onze dienstverlening daarom toegankelijk en effectief in. Daarbij werken we vanuit een positieve insteek en vertrouwen. We kijken breed naar hulpvragen. Vaak spelen er meerdere problemen tegelijk. Daardoor worden hulpvragen steeds complexer. We zetten meer in op preventie. We willen hulpvragen eerder signaleren en daarna kijken welke hulp en ondersteuning echt nodig zijn. Niet iedere vraag vraagt een gemeentelijke oplossing, en daarom versterken we juist het sociale netwerk en de eigen omgeving. Dorps- en wijkgericht werken speelt daarin een belangrijke rol. Daarbij kijken we ook naar wat inwoners zelf kunnen, eventueel met steun van hun sociale netwerk. Dat vraagt om maatwerk, een integrale blik en een goede samenwerking tussen formele en informele netwerken.

Vrijwilligerswerk en mantelzorg vormen het cement van onze samenleving. We spreken onze waardering hiervoor uit en faciliteren daar waar het kan. Zo bouwen we aan samenredzaamheid. In onze hechte gemeenschap zien we ook een belangrijke rol voor verenigingen, sport en cultuur. We werken daarom aan toegankelijke en toekomstbestendige voorzieningen. We onderzoeken daarbij goed welke mogelijkheden er zijn voor (rijks)subsidies en andere financiële middelen, bijvoorbeeld vanuit Nij Begun.

Dit betekent:

- We zetten in op preventie en maatwerk (transformatie sociaal domein)
- We werken onze inclusieagenda en LHBTIQ+-agenda verder uit
- We ondersteunen mantelzorg, vrijwilligerswerk en het verenigingsleven
- We verbinden de thema's veiligheid en zorg aan elkaar en versterken de samenwerking

Perspectief voor de jeugd

We investeren in de jeugd en in gelijke kansen voor ontwikkeling. Daarbij kijken we niet alleen naar kinderen en jongeren die het moeilijk hebben. We kiezen voor een brede benadering van de jeugd. We geloven in hechte gemeenschappen en in de rol en verantwoordelijkheid van jongeren zelf. Jongeren kunnen bijdragen aan hun eigen ontwikkeling en aan die van hun leeftijdsgenoten. Ook jongeren die moeite hebben om mee te komen, spreken we aan op hun eigen verantwoordelijkheid en op de gevolgen van hun gedrag. Tegelijk staan we klaar met hulp en ondersteuning.

We beginnen altijd vanuit een positief mensbeeld. We kijken eerst naar wat goed gaat, wat iemand wel kan en waarbij hulp nodig is. Daarbij betrekken we ook ouders en de sociale omgeving. We maken zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheden die programma's zoals Nij Begun bieden.

Onze jeugd moet zich in Oldambt prettig, veilig en welkom voelen. Daarom investeren we ook in hun toekomstperspectief: jongeren moeten hier kunnen

(blijven) wonen, werken en een toekomst opbouwen. We zijn trots op Oldambt en dat dragen we uit.
Tot slot vinden we het belangrijk dat jongeren meer stem krijgen. We betrekken hen bij plannen voor hun dorp of wijk en bij het nadenken over de toekomst daarvan.

Dit betekent:

- We betrekken de sociale netwerken van jeugd en jongeren bij (vragen over) hun ontwikkeling
- We zetten actief in op een goede toekomst voor de jeugd, met wonen, werken en het bouwen aan trots en imago
- We betrekken jeugd en jongeren bij hun omgeving via het gebiedsgericht werken

Positieve Gezondheid

Onze inzet op preventie en een positieve insteek zien we al enkele jaren terug in het model van Positieve Gezondheid. Dit model kijkt breder naar gezondheid. Het gaat niet alleen om lichamelijke gezondheid, maar ook om welbevinden, kwaliteit van leven en meedoen in de samenleving. Deze manier van denken en werken krijgt steeds meer vorm, ook buiten het terrein van gezondheidszorg. Ook andere beleids¬terreinen en organisaties werken inmiddels volgens deze aanpak. Deze insteek zetten we de komende periode voort.

Tegelijk blijft een goed zorgaanbod de basis voor onze inwoners. Daarom zetten we in op toegankelijke en goed bereikbare zorgvoorzieningen.

Dit betekent:

- We werken door vanuit het model van Positieve Gezondheid
- We stimuleren een goede samenwerking tussen formele en informele zorg
- We zetten in op toegankelijkheid en bereikbaarheid van de zorg

Gezond en gelukkig ouder worden

De komende jaren neemt de vergrijzing in onze gemeente verder toe. Het aantal ouderen groeit en mensen worden gemiddeld ouder. Deze ontwikkeling vraagt iets van de hele samenleving. Het heeft gevolgen voor de woningmarkt, de zorg, sociaal-maatschappelijke organisaties, sociale netwerken en gemeenschappen.

We willen dat ouderen zo lang mogelijk gezond en gelukkig in hun eigen woonomgeving kunnen blijven wonen. In onze Woonzorgvisie beschrijven we hoe we dat aanpakken. Deze visie hebben we samen opgesteld met andere gemeenten en partners in de regio.

Dit betekent:

- We geven uitvoering aan onze Woonzorgvisie en zetten daarmee in op bewustwording, noaberschap, een divers woonzorgaanbod en een passend voorzieningenniveau



Bestaanszekerheid en gelijke kansen

We gunnen alle Oldambtsters een zorgeloos bestaan en volop kansen om zich te ontwikkelen. Toch staat de bestaanszekerheid van een deel van onze inwoners onder druk. Armoede en vooral schuldenproblematiek zijn grote uitdagingen. Ook dak- en thuisloosheid komt voor in onze gemeente.

Als gemeente doen we hier al veel aan, ook dankzij extra incidentele middelen van het Rijk. Maatschappelijke organisaties en vrijwilligersorganisaties hebben de afgelopen jaren hard gewerkt en goede resultaten bereikt, zoals bijvoorbeeld het STAP-loket. Het project Vroeg Eropaf, vroegsignalering en de vroegtijdige aanpak van schuldenproblematiek van inwoners zijn succesvol en willen we graag voortzetten.

Daarnaast werken we regionaal samen om de bestaanszekerheid van inwoners te behouden en te vergroten. We leren van elkaar en voeren samen projecten uit, bijvoorbeeld op het gebied van bewustwording, gedrag en activering. Deze regionale samenwerking met gemeenten en organisaties zetten we voort.

We vinden het belangrijk om aan te sluiten bij de belevingswereld van de doelgroep. De sociale omgeving van inwoners met financiële zorgen speelt daarbij een grote rol. Dat kan het gezin zijn, maar ook de werk- of leefomgeving. We hebben goede ervaringen met ervaringsdeskundigen. Zij begrijpen de zorgen van inwoners uit eigen ervaring en kunnen vanuit herkenning en vertrouwen het gesprek voeren. De komende jaren zetten we nog steviger in op de aanpak van de intergenerationele armoede.

We bieden ondersteuning gericht op activering en duurzame deelname aan de samenleving.

We zien ook dat werkgevers een rol pakken in het ondersteunen van werknemers met financiële problemen, door bewustwordingscampagnes en begeleiding. Die werkgevers willen we ook faciliteren. In de Regio Deal Oost-Groningen hebben we hiermee goede ervaringen opgedaan. Deze samenwerking zetten we voort.

Wij zijn een sociale gemeente en vangen ook vluchtelingen op. Veiligheid van mensen staat voorop. We doen nu al meer dan verwacht wordt. We houden ons aan de spreidingswet en we respecteren onze aanvullende bestuurlijke afspraken. We vinden dat andere gemeenten daarin ook hun rol moeten pakken. Tot slot zien we dat wet- en regelgeving soms goede en persoonlijke hulpverlening belemmert. Daarom zoeken we de komende jaren ruimte voor vernieuwende manieren om inwoners beter te ondersteunen. Dat kan bijvoorbeeld door budgetten te ontschotten of door maatwerk te leveren, zoals met de ‘doorbraakmethode’. Daarbij monitoren we de effecten, om te leren, bij te sturen en te verbeteren.

Dit betekent:

- We blijven inzetten op de aanpak van intergenerationele armoede en ook op vroegsignalering en preventie van schuldenproblematiek (zoals via het project Vroeg Eropaf)
- We willen de subsidies voor armoede en welzijn op minimaal hetzelfde niveau houden. De herijking van het minimabeleid moet inzicht

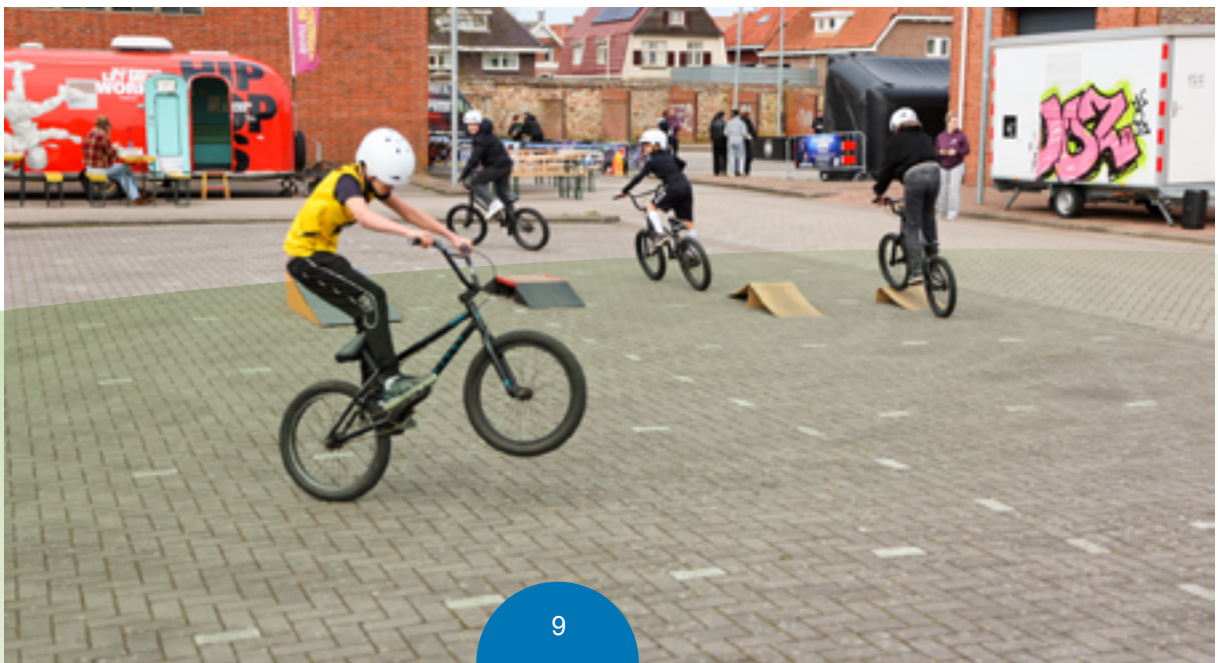


geven in hoe we de bestaanszekerheid van onze minder draagkrachtige inwoners kunnen verbeteren
- We houden sport en cultuur toegankelijk voor jeugd en volwassenen met minder draagkracht, via het sport- en cultuurfonds
- We stimuleren de inzet van informele hulp en de samenwerking met professionele organisaties
- In Oldambt blijven we inzetten op het voorkomen en doorbreken van dak -en thuisloosheid, ook met een lokale aanpak
- We faciliteren de ondersteuning die werkgevers bieden aan werknemers met financiële problemen
- We zetten de regionale samenwerking voort
- We durven nieuwe dingen te proberen

Sport, gezondheid en cultuur

Sport en cultuur zijn belangrijk voor onze inwoners van alle leeftijden. Een goed sport- en cultuuraanbod zorgt voor leefbaarheid en levendigheid in onze dorpen en wijken, en draagt bij aan fysieke en mentale gezondheid van alle Oldambtsters en aan hun ontwikkeling. We stimuleren daarom deelname aan sport en cultuur in de dorpen en de wijken, bijvoorbeeld door het jeugd- en volwassenfonds Sport en Cultuur. Ook zien we dat het steeds belangrijker wordt om als sportverenigingen met elkaar samen te werken. Veel verenigingen en verenigingsgebouwen hebben een bredere maatschappelijke functie dan ‘enkel’ de sport. Deze samenwerking en verbreding willen we stimuleren. We maken daarbij zo veel mogelijk gebruik van extra middelen zoals Nij Begun.

Dit betekent:
- We stimuleren het gebruik van sport- en cultuuraanbod met behulp van bijvoorbeeld fondsen. Gerichte communicatie over de mogelijkheden draagt hieraan bij
- We stimuleren samenwerking tussen verenigingen en maken daarbij gebruik van de mogelijkheden van Nij Begun





Goed wonen in een prettige leefomgeving

Fijn wonen is ons uitgangspunt

Iedereen in Oldambt heeft recht op een fijne woonplek. Dat betekent dat er voldoende betaalbare koop- en huurwoningen moeten zijn en het liefst dat mensen keuze hebben. De afgelopen vier jaar zijn er in Oldambt 750 woningen toegevoegd. Maar dit is nog niet genoeg. De vraag naar woningen blijft groot en er is niet voldoende doorstroming. Veel inwoners willen in hun eigen dorp blijven wonen of daar later naar terugkeren. Door de woningkrapte en stijgende prijzen lukt dat niet altijd. Daarom staan we voor een grote opgave.

We willen meer woningen bouwen en zorgen dat de juiste woningen op de juiste plek komen. Ook zetten we in op betere doorstroming, zodat woningen beschikbaar komen voor verschillende doelgroepen. Daarbij maken we duidelijke keuzes in de woningbouw en houden we rekening met de verdeling tussen sociale huur, betaalbare huur/koop en vrije sector huur/koop (de '30-40-30-verdeling). Zo zorgen we voor een goede balans tussen verschillende typen woningen. We bouwen in Winschoten en ook in de dorpen, zodat iedere kern zich kan blijven ontwikkelen.

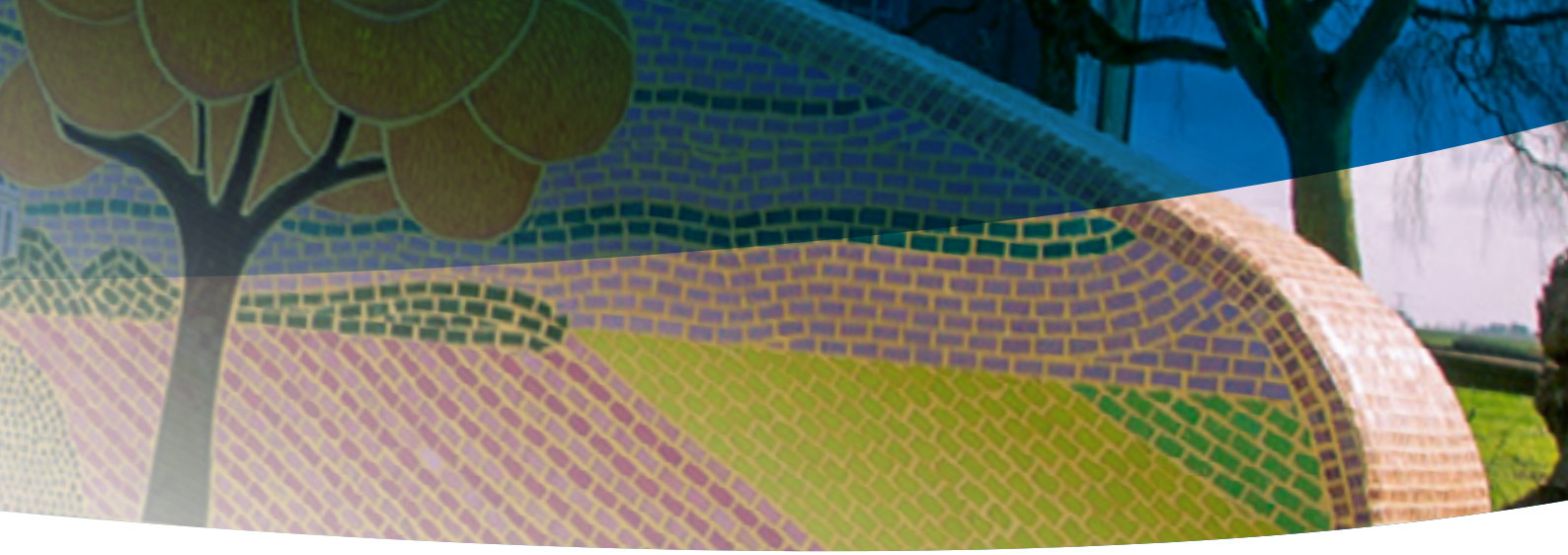
Daarnaast zien we veel kansen in de bestaande woningvoorraad. Door woningen te verbeteren en te verduurzamen, en door bestaande gebouwen anders te gebruiken, kunnen we sneller resultaat bereiken.

Een goede woonplek gaat verder dan alleen een woning. Ook de leefomgeving is belangrijk. Daarom zetten we in op veilige, groene en prettige wijken en dorpen, waar mensen lang en gezond kunnen blijven wonen. We hebben daarbij extra aandacht voor de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in alle dorpen en wijken. Er liggen concrete opgaven in onze dorpen en wijken en ons buitengebied, zoals de Oudlandseweg - Gereweg in Midwolda. We gaan onderzoeken hoe we deze opgaven aan kunnen pakken, en kijken daarbij naar de mogelijkheid van Rijks- en provinciale subsidies.

Bij een goede leefomgeving horen ook sterke en aantrekkelijke centra. Daarom blijven we werken aan de ontwikkeling van onze centra, zoals de kernen van Scheemda en Winschoten. We zorgen voor een aantrekkelijke en toekomstbestendige omgeving.

Dit betekent:

- We zetten in op voldoende betaalbare huur- en koopwoningen, volgens de 30-40-30 verdeling
- We houden rekening met de behoefte van verschillende doelgroepen
- We zorgen voor een evenwichtige verdeling van woningbouw over de gemeente
- We stimuleren doorstroming, zodat woningen eerder beschikbaar komen
- We continueren de starterslening om starters te helpen de woningmarkt op te komen
- We ondersteunen inwoners waar dat nodig is bij het verbeteren of verduurzamen van hun woning
- We werken samen met inwoners en ondernemers aan plannen voor hun dorp of kern
- We blijven investeren in een leefomgeving die veilig, groen en prettig is
- We houden bij nieuwe ontwikkelingen rekening met de identiteit en kenmerken van dorpen



We bouwen sneller en slimmer

In Oldambt werken we aan een toekomst met voldoende woningen en een woningmarkt die weer in beweging komt. Daarbij kiezen we niet alleen voor meer woningbouw, maar ook voor slimmer werken en het benutten van kansen die zich voordoen.

Binnen onze gemeente zien we mogelijkheden om woningbouw te versnellen. Dat doen we door processen beter te organiseren, procedures waar mogelijk eenvoudiger te maken en initiatieven te ondersteunen. We kijken daarbij zowel naar nieuwbouw als naar de bestaande woningvoorraad. Zo dragen we op meerdere manieren bij aan de woningopgave.

We kiezen bewust voor een aanpak waarin we ruimte geven en kijken naar wat wél mogelijk is. Inwoners en ondernemers hebben ideeën en nemen zelf initiatief. Door belemmeringen weg te nemen, duidelijkheid te geven en waar mogelijk flexibel om te gaan met regels, kunnen goede plannen sneller worden uitgevoerd. Daarbij kijken we ook waar de gemeente zelf een actievere rol kan spelen, bijvoorbeeld via aankoop- en grondbeleid. Een mooi voorbeeld is de aankoop en herinrichting van de Blaauwlocatie. Zo kunnen we ontwikkelingen beter mogelijk maken. Met deze manier van werken brengen we meer tempo in de woningbouw. Ook sluiten plannen beter aan bij wat dorpen en kernen nodig hebben. Om hierop te kunnen sturen, willen we beter inzicht krijgen in ontwikkelingen en behoeften. Daarom maken we gebiedskaarten voor dorpen en wijken. Daarbij sluiten we aan op de dorps- en wijkkompassen die we samen met dorpen en wijken opstellen binnen het gebiedsgericht werken.

Dit betekent:

- We maken ruimte voor kleinere en grote woningbouwinitiatieven
- We geven meer ruimte aan initiatieven vanuit inwoners en ondernemers, zoals het ombouwen van boerenschuren tot woonruimte
- We benutten bestaande woningen beter, bijvoorbeeld door herbestemming en door andere woonvormen mogelijk te maken
- We maken meer mogelijk op en rond bestaande locaties, zoals op eigen percelen en in bestaande gebouwen
- We staan open voor andere woonvormen, zoals tiny houses, mantelzorgwoningen, kangoeroewoningen en het splitsen van woningen
- We kijken bij welstand meer naar gebiedseigenschappen in plaats van gedetailleerde regels
- We kijken waar de gemeente een actievere rol kan spelen, bijvoorbeeld bij grondbeleid, als dat helpt om woningbouw te realiseren
- We zorgen dat woningbouw aansluit bij zowel de huidige behoefte als de lange termijn ontwikkelingen
- We houden overzicht in lopende en toekomstige woningbouwontwikkelingen aan de hand van bijvoorbeeld een kaart



We gaan voor een goed bereikbaar Oldambt

Bereikbaarheid en mobiliteit zijn belangrijk om mee te kunnen doen in het dagelijks leven. Daarom blijven we werken aan een goed bereikbare gemeente, waarin verschillende vormen van vervoer elkaar aanvullen. Daarbij letten we op de balans tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid en een goede leefomgeving. Ons mobiliteitsprogramma is hiervoor de basis.

De auto blijft voor veel inwoners belangrijk. Daarnaast stimuleren we gezonde vormen van mobiliteit, zoals fietsen en lopen. We zien ook het belang van een goede aansluiting van het openbaar vervoer, binnen onze gemeente en in de verbinding met de regio, zoals met de Wunderline. Daarnaast kijken we naar nieuwe manieren om mobiliteit te organiseren, bijvoorbeeld door netwerken en initiatieven in de samenleving te versterken. Door slim samen te werken en aan te sluiten bij wat er al is, zoals de hubtaxi, zorgen we ervoor dat inwoners zich makkelijker kunnen verplaatsen. Ook inwoners die niet vanzelfsprekend gebruik kunnen maken van bestaande voorzieningen.

Dit betekent:

- We voeren het mobiliteitsprogramma uit, met focus op gezonde vormen van vervoer
- We zorgen voor een goede balans tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid en een prettige leefomgeving
- We erkennen dat de auto voor veel inwoners belangrijk blijft en zorgen dat er genoeg en kosteloos parkeergelegenheid is
- We kijken naar mogelijkheden om openbaar vervoer beter te laten aansluiten
- We stimuleren initiatieven zoals vervoer door vrijwilligers en het opbouwen van lokale netwerken
- We maken de openbare ruimte toegankelijk voor iedereen
- We zorgen voor voldoende voorzieningen voor elektrisch vervoer, zoals laadpunten voor fietsen en scootmobielen

We koesteren ons erfgoed en ons landschap

Oldambt heeft een rijke geschiedenis en een landschap dat onze identiteit bepaalt. De boerderijen, dorpen en het open landschap geven onze gemeente karakter en laten zien waar we vandaan komen. We zetten ons in om deze kwaliteiten te behouden en waar mogelijk te versterken.

Tegelijkertijd willen we erfgoed niet alleen bewaren, maar ook gebruiken. Door erfgoed en landschap een plek te geven in nieuwe ontwikkelingen, blijft het verleden zichtbaar in de toekomst van Oldambt. Zo verbeteren we niet alleen de kwaliteit van de openbare ruimte en gebouwen, maar dragen we ook bij aan leefbaarheid, toerisme en de aantrekkelijkheid van onze gemeente. We hebben daarmee al goede ervaringen via de Erfgoeddeal. Dit willen we voortzetten.

We kijken daarbij goed naar de kenmerken van verschillende gebieden. Niet overal doen we hetzelfde, maar we sluiten aan bij wat een plek bijzonder maakt. Zo zorgen we ervoor dat nieuwe ontwikkelingen passen bij de omgeving en dat het karakter van Oldambt behouden blijft.

De landbouw draagt al eeuwen bij aan de ontwikkeling van het landschap en de economie in Oldambt. De huidige boeren bieden we kansen en mogelijkheden om hun bedrijf toekomstbestendig verder te ontwikkelen. We zetten in op voedselproductie die duurzaam, regionaal en eerlijk is. Met de landbouw als belangrijke partner werken we toe naar een landschap waar economie, recreatie en natuur elkaar versterken.

Dit doen we met aandacht voor natuurherstel, vruchtbare gezonde bodems, biodiversiteit en eerlijke inkomens voor boeren. We bieden ruimte om te investeren op basis van gezonde verdienmodellen, innovatie en verduurzaming. Zo blijft Oldambt een gemeente waar agrarisch ondernemerschap samen opgaat met gezonde, veilige voedselvoorziening en een natuurinclusief landschap.

Dit betekent:

- We behouden en beschermen het landschap als belangrijke kernwaarde van Oldambt
- We hebben aandacht voor zowel gebouwd erfgoed (monumenten) als immaterieel erfgoed (cultuur en geschiedenis)
- We zetten het boerderijenprogramma en het boerderijenloket voort
- We betrekken erfgoed bij ruimtelijke ontwikkelingen en bouwen met respect voor de omgeving
- We nemen karakteristieke kenmerken van gebieden mee bij het maken en beoordelen van nieuwe (omgevings)plannen
- We benutten erfgoed voor toerisme en de vrijetijdseconomie en kijken daarbij naar mogelijkheden van herbestemming en multifunctioneel gebruik
- We geven agrarisch ondernemers de gelegenheid om, binnen de bestaande wet- en regelgeving, hun bedrijf te ontwikkelen



Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen

Onderwijs voor iedereen

Een goede toekomst begint bij goed onderwijs, met onderwijsaanbod dat past bij de behoeften van onze inwoners en bij de arbeidsmarkt. Op dit moment zien we daarin een mismatch. Daarom vinden we het belangrijk dat er meer diversiteit komt in het aanbod, zowel op praktisch als theoretisch niveau.

We kijken daarbij ook verder dan onze eigen gemeente. Oldambt staat niet op zichzelf. We onderzoeken de mogelijkheden voor samenwerking tussen opleidingsplekken in de regio, evenals met de stad en over de grens. Een goed voorbeeld hiervan is de campusontwikkeling in de regio. Daarin hebben verschillende campussen elk een eigen profiel en werken ze goed samen. De campusontwikkeling in Oldambt richt zich op digitalisering en gezondheid. Dit is een belangrijke schakel in een regionaal netwerk van onderwijs, overheid en bedrijfsleven.

Tot slot blijven we investeren in goede gebouwen voor alle vormen van onderwijs. Ook versterken we de samenwerking met het bedrijfsleven.

Dit betekent:

- We stimuleren campusontwikkeling en samenwerking met andere (onderwijs) initiatieven
- We hebben aandacht voor een goede aansluiting van het onderwijsaanbod op de behoefte van onze inwoners en onze arbeidsmarkt
- We investeren in passende en toekomstbestendige accommodaties voor onderwijs en samenwerking met het bedrijfsleven
- We streven naar een vestiging van hoger onderwijs in onze gemeente

Een leven lang ontwikkelen

Leren gebeurt niet alleen als je jong bent en ook niet alleen op school. Oldambtsters moeten zich hun hele leven kunnen blijven ontwikkelen en de kans krijgen om door te groeien.

We stimuleren dat inwoners die korter of langer niet hebben meegedaan op de arbeidsmarkt weer actief worden in de samenleving. Er is op dit moment veel onbenut arbeidspotentieel. Om de arbeidsdeelname te vergroten, maken we gebruik van bestaande samenwerking en voorzieningen, zoals de werklabs van Afeer en de inzet van jobcoaches. Daarnaast kijken we naar nieuwe mogelijkheden, zoals de Nij Begunbanen en de rol die het bedrijfsleven kan spelen via social return.

We pakken deze opgave, meedoen in de samenleving, aan vanuit een positieve insteek, passend bij de nieuwe Participatiewet. Deze aanpak is niet vrijblijvend. We doen ook een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners.

Dit betekent:

- We vergroten de mogelijkheden voor onze inwoners om zich door te ontwikkelen
- We doen daarbij ook een beroep op ieders eigen verantwoordelijkheid

- We zetten in op het verhogen van de (arbeids) participatie, onder andere door Nij Begunbanen
- We kijken naar de mogelijkheden die het gebiedsgericht werken biedt voor (arbeids) participatie en een leven lang ontwikkelen

Een sterk economisch profiel

Oldambt biedt veel kansen voor economische ontwikkeling. We hebben een groot aanbod van midden- en kleinbedrijf (MKB) en veel ruimte voor bedrijvigheid. De vernieuwing van bestaande bedrijventerreinen en de ontwikkeling van nieuwe terreinen, zoals Scheemderhoogte, heeft een impuls gegeven aan bedrijvigheid en biedt kansen voor nieuwe sectoren. De strategische ligging van onze gemeente met de A7, de N33 om de hoek, het spoor Groningen – Duitsland, een vaarverbinding over het Winschoterdiep en de bestaande (ondergrondse) infra zijn overtuigende en unieke factoren van Oldambt als vestigingsplaats voor bedrijven.

Daarbij is het belangrijk om een duidelijk profiel te hebben en een heldere positie in de regio te kiezen. Economische sectoren waarin Oldambt zich de laatste jaren onderscheidt, zijn onder andere de vrijetijdseconomie, zorg en gezondheid en de maakindustrie. Ook de handel is belangrijk. Winschoten is de tweede koopstad van de provincie, en ook in de dorpen is veel bedrijvigheid. We willen deze kracht behouden en versterken. Daarom werken we aan een sterker profiel en imago, meer aantrekkelijkheid voor ondernemers en meer levendigheid in onze kernen. We gebruiken daarbij kansrijke thema's uit de economische agenda van Nij Begun, zoals gezondheidseconomie, vrijetijdseconomie en circulaire maakindustrie. We doen dit vanuit onze faciliterende rol als overheid en onderzoeken mogelijkheden om regeldruk te verminderen en te vereenvoudigen. Specifiek kijken we naar mogelijkheden voor start-ups. We realiseren ons dat economie vooral draait om initiatieven van ondernemers zelf. Daarom maken we gebruik van de kracht en kennis van het bedrijfsleven. Het ambitiedocument centrum Oldambt biedt voldoende aanknopingspunten voor een ambitieuze agenda; de komende jaren zullen we met alle betrokkenen daarin de nodige stappen gaan zetten.

Dit betekent:

- We profileren ons op thema's als gezondheid, vrijetijdseconomie en digitalisering
- We zoeken actief naar de mogelijkheden van de economische agenda van Nij Begun
- We stimuleren de samenwerking binnen het MKB
- We versterken de samenwerking met het bedrijfsleven, zoals via het ondernemersloket en bedrijfsbezoeken
- We bieden ruimte aan innovatie en circulariteit in (traditionele) bedrijven en sectoren
- We maken meer gebruik van de economische kansen als grensregio
- We stimuleren meerdaags recreatief verblijf in Oldambt
- We blijven inzetten op de ambities van het ambitiedocument centrum Oldambt

Digitalisering

Digitalisering en AI zijn belangrijk voor innovatie in verschillende economische sectoren. De komende jaren spelen ze ook een steeds grotere rol in het maatschappelijk leven. Dat vraagt digitale vaardigheid van inwoners en ondernemers. We ondersteunen inwoners en ondernemers daarbij, onder andere via digicoaches en met onze digitaliseringscampus Ruby. Het gaat niet alleen om weten hoe iets werkt, maar ook om de gevolgen en risico's van digitalisering, zoals veiligheid. Daarom zetten we in op bewustwording, veiligheid en weerbaarheid. Digitalisering en AI hebben daarnaast grote invloed op de arbeidsmarkt. Ook mensen die nu nog volop actief zijn, zullen zich oriënteren op hun eigen inzetbaarheid en mogelijke bij- of omscholing. Daarom is het belangrijk om daar aandacht voor te hebben in onderwijs, bijscholing en werkgeverschap.

Dit betekent:

- We stimuleren digitale geletterdheid bij inwoners en ondernemers
- We zetten in op bewustwording, met oog op veiligheid, weerbaarheid en duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt



Veilig en weerbaar, thuis en op straat

Veilige dorpen en wijken

Iedere inwoner van Oldambt moet zich veilig kunnen voelen. Thuis, op straat en in de eigen wijk of dorp. Daarom zetten we in op een zichtbaar aanwezige overheid die optreedt tegen criminaliteit, overlast en onveiligheid. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat regels niet vrijblijvend zijn en dat meldingen serieus worden genomen.

Uit gesprekken met inwoners blijkt dat het veiligheidsgevoel onder druk staat. Helaas voelen vrouwen zich binnen de provincie juist in Oldambt het vaakst onveilig, blijkt uit onderzoek van het Sociaal Planbureau Groningen. We zijn er trots op dat het nationaal monument tegen seksueel geweld in onze gemeente staat. Daarmee is het probleem niet opgelost. Het blijft nodig om seksueel en ander geweld tegen vrouwen en kwetsbare groepen te voorkomen en te bestrijden.

Ondermijnende criminaliteit, drugsoverlast, vandalisme, verkeersonveiligheid en intimidatie hebben direct invloed op de leefbaarheid in onze gemeente. Daarom kiezen we voor een stevige en praktische aanpak: preventief waar mogelijk, handhavend waar nodig. Ondermijnende criminaliteit krijgt in Oldambt geen ruimte. Samen met politie, Openbaar Ministerie, ondernemers en omliggende gemeenten binnen de Groninger aanpak werken we actief aan het opsporen en bestrijden van criminele activiteiten. Daarbij hebben we nadrukkelijk aandacht voor bedrijventerreinen, leegstaande panden en locaties waar signalen van ondermijning ontstaan.
Veiligheid vraagt ook om zichtbaarheid in de wijk. Boa's, wijkagenten en handhavers moeten herkenbaar en bereikbaar zijn. Daarbij zorgen we ervoor dat boa's kunnen beschikken over de juiste middelen om hun werk veilig en effectief uit te voeren.
Op plekken waar inwoners structureel overlast ervaren, zetten we gerichte acties en extra toezicht in. Daarbij maken we gebruik van de mogelijkheden die bestaande wet- en regelgeving biedt.

Daarnaast blijven we investeren in preventie en sociale samenhang. Jongeren moeten perspectief hebben en niet in aanraking komen met criminaliteit. Jongerenwerk, scholen, sportverenigingen en sociaal werk spelen daarin een belangrijke rol.
Door vroegsignalering en samenwerking willen we problemen eerder herkennen en aanpakken.
Ook de openbare ruimte moet bijdragen aan een veilig gevoel. Donkere plekken, onoverzichtelijke situaties of locaties waar structureel overlast ontstaat, vragen om gerichte maatregelen in inrichting, groenvoorziening, verlichting of toezicht.



Dit betekent:

- We investeren in extra zichtbare handhaving en toezicht in wijken, dorpen, winkelcentra en het buitengebied. Bestaande wet- en regelgeving handhaven we actief, waarbij we ook gerichte acties inzetten op plekken waar overlast ontstaat, zoals het handhaven van fietsverboden, inclusief fatbikes
- We versterken de samenwerking tussen gemeente, politie, Openbaar Ministerie, ondernemers en omliggende gemeenten binnen de Groninger aanpak van ondermijnende criminaliteit
- We pakken drugsoverlast, illegale activiteiten en ernstige woonoverlast snel en daadkrachtig aan en zorgen voor voldoende juridische capaciteit om hier goed opvolging aan te geven
- We zetten in op meer boa's en wijkgericht toezicht en zorgen dat zij kunnen beschikken over de juiste middelen om hun werk veilig en effectief uit te voeren
- Meldingen van inwoners over onveiligheid en overlast in de openbare ruimte worden sneller opgepakt en teruggekoppeld
- We stimuleren buurtpreventie en initiatieven van inwoners die bijdragen aan veilige buurten
- We investeren in preventie van jeugdcriminaliteit via jongerenwerk, sport, onderwijs en verenigingen
- We zetten in op vroegsignalering bij jongeren die dreigen af te glijden richting criminaliteit
- Waar de veiligheid in de openbare ruimte kan worden verbeterd door aanpassingen in groenvoorziening, verlichting, inrichting of cameratoezicht, pakken we dit adequaat en doelgericht op
- We besteden extra aandacht aan cybercriminaliteit, digitale fraude en online oplichting, met name richting ouderen en ondernemers
- We blijven ons inzetten voor het bestrijden en voorkomen van geweld tegen vrouwen en femicide

Veiligheid en zorg

Steeds vaker raken opgaven op het gebied van veiligheid en zorg elkaar. Problematiek rondom bijvoorbeeld onbegrepen gedrag van een inwoner heeft aan de ene kant een zorgkant, maar heeft ook direct invloed op het veiligheidsgevoel van de directe omgeving. Daarom moeten we deze opgave samen bekijken en aanpakken.

Daarnaast is veel problematiek niet enkelvoudig. Een hulpvraag bestaat vaak uit meerdere onderdelen tegelijk. Dat vraagt om goede samenwerking en afstemming binnen de gemeente, maar ook met maatschappelijke (hulp)organisaties. In de praktijk blijkt die samenwerking soms lastig. De komende jaren willen we werken aan het verbeteren van die samenwerking. Dat doen we in het belang van goede hulpverlening en het veiligheidsgevoel van alle Oldambtsters. Dat vraagt inzet binnen de gemeente, maar ook samenwerking in de regio en zelfs over de grens.



Dit betekent:

- We verbeteren onze interne afstemming en samenwerking op het gebied van veiligheid en zorg
- We organiseren onze dienst- en hulpverlening zoveel mogelijk op het niveau van dorp of wijk, bijvoorbeeld door de inzet van wijk-ggz
- We werken samen met andere gemeenten en partners, lokaal en regionaal

Een weerbare samenleving

Een veilige gemeente is niet alleen een gemeente die werkt aan veiligheid in het hier en nu, maar ook een gemeente die vooruitkijkt. Verschillende landelijke en internationale ontwikkelingen zetten het veiligheidsgevoel van inwoners onder druk.
Het gaat daarbij om digitale veiligheid en cybercriminaliteit, maar ook om dreiging van oorlog, geweld of andere crisissituaties. We willen inwoners en ondernemers hierbij zo goed mogelijk ondersteunen. Dat begint bij de overheid zelf. We zorgen dat we goed zijn ingericht en voorbereid op nood- en crisissituaties. Onze dienstverlening en communicatie moeten betrouwbaar blijven, van bereikbaarheid tot het inrichten van noodsteunpunten wanneer dat nodig is.

Daarnaast helpen we inwoners en ondernemers met digitale vaardigheden en digitale veiligheid. Ook versterken we sociale netwerken in dorpen en wijken. Zo vergroten we noaberschap.

Dit betekent:

- We dragen zorg voor betrouwbare dienstverlening
- We ondersteunen inwoners en ondernemers actief met digitale vaardigheid
- We ondersteunen sociale netwerken in onze dorpen en wijken



Bewust van de wereld en van de toekomst

We nemen onze verantwoordelijkheid in de energietransitie

We staan in Oldambt voor een grote opgave op het gebied van klimaat en energie. Europese afspraken en nationale wetgeving geven duidelijke kaders: we werken toe naar een klimaatneutrale gemeente en een forse vermindering van de CO_2-uitstoot in 2030. Vanuit onze rol hebben we als gemeente regie op de gebouwde omgeving en dragen we bij aan deze doelen.

We beginnen niet vanaf nul. Er liggen al plannen, middelen en programma's waarmee we stappen zetten. Tegelijk zijn er de komende jaren belangrijke keuze te maken: waar beginnen we, hoe snel gaan we en welke oplossingen passen bij onze dorpen en wijken. We werken daarbij stap voor stap en gebiedsgericht, zodat we kunnen leren en bijsturen waar nodig.

Bij het vormgeven van de energietransitie zijn veel keuzes te maken. Die keuzes hebben ook invloed op ons landschap. Ons uitgangspunt is dat we het Oldambtster landschap zo min mogelijk aantasten. Daarom zoeken we altijd naar een zorgvuldige inpassing. De komende jaren zullen bekende en nieuwe alternatieven om de energietransitie vorm te geven zich blijven ontwikkelen. Wij volgen deze actief om tijdig te kunnen bepalen welke mogelijkheden en kansen we in Oldambt kunnen inzetten.

Dit betekent:

- We werken toe naar een klimaatneutrale gemeente, binnen de landelijke kaders en doelen
- We voeren regie op de verduurzaming van de gebouwde omgeving en bieden ruimte aan lokale initiatieven van inwoners en bedrijven
- We ontwikkelen een warmteprogramma als route naar aardgasvrij wonen
- We maken het programma concreet in wijk- en gebiedsplannen
- We leveren als gemeente ook onze eigen bijdrage, door duurzame inkoop, hergebruik en materiaal- en energiebesparing

We ondersteunen inwoners bij verduurzaming

De energieopgave gaat niet alleen over klimaat en milieu. Het gaat ook om comfortabel wonen en een betaalbare energierekening. Energiearmoede is een grote opgave in Oldambt. Door de stijgende energieprijzen is energiebesparing een van de belangrijkste doelen in onze gemeente.

Daarom ondersteunen we onze inwoners zo goed mogelijk bij het verduurzamen van hun woning. We maken daarbij zo effectief mogelijk gebruik van alle beschikbare middelen in de komende jaren, zoals de isolatieagenda van Nij Begun en andere nationale subsidies. Wij willen voorkomen dat inwoners uit onze gemeente achterblijven nu er veel geld beschikbaar is. Juist de Groninger en dus ook de Oldambtster verdient het om te profiteren van de energietransitie.



We kiezen voor een actieve aanpak richting onze inwoners. Dat doen we met gerichte communicatie en met de inzet van inwonersondersteuners.

Dit betekent:

- We zorgen dat de energietransitie bijdraagt aan comfortabel wonen en betaalbare energielasten
- We benutten bestaande programma's en middelen, zoals Nij Begun en de isolatieaanpak
- We werken gebiedsgericht met wijk- en dorpsplannen
- We hebben extra aandacht voor inwoners die ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen

We stimuleren circulaire economie

Een ander onderdeel van de klimaatmaatregelen is de circulaire economie (waaronder duurzame materialen en langdurig hergebruik). Bedrijven in Oldambt krijgen lokaal te maken met de gevolgen van landelijke wetgeving. Dat vraagt om een actieve rol van de gemeente richting deze bedrijven.

We richten ons ook op verduurzaming van het MKB. De komende jaren geven we hier verder vorm aan. Dit doen wij door een uitvoeringsplan op te stellen waarin we uitwerken hoe de gemeente Oldambt bedrijven, instellingen en initiatieven kan ondersteunen bij de overgang naar een circulaire economie. Ook gaan wij bedrijventerreinen vernieuwen.

Dit betekent:

- We ondersteunen en stimuleren bedrijven, instellingen en initiatieven bij verduurzaming en circulariteit
- We zetten in op revitalisering van bedrijventerreinen als randvoorwaarde voor circulaire economie
- We nemen circulaire economie mee als uitgangspunt in onze economische visie

Energie voor iedereen

Elektriciteit is bepalender dan ooit voor de leefbaarheid in onze gemeente. Het raakt aan essentiële domeinen zoals wonen, het bedrijfsleven en de infrastructuur. De energietransitie vergroot de behoefte aan elektriciteit, maar heeft ook eigen opwek gestimuleerd. Inmiddels weten wij dat de behoefte en opwek niet altijd bij elkaar komen en dit maakt de druk op het net groter. De komende jaren zal dit toenemen. Ook als wij als gemeente niets doen. Het effect zal zichtbaar zijn voor bedrijven die zich mogelijk niet vestigen, woningen die geen aansluiting kunnen krijgen en een overspannen net met potentiële veiligheidsrisico's. Wij realiseren ons dat wij de problemen rondom het energienet niet zelf kunnen oplossen, maar voelen wel verantwoordelijkheid om de komende periode samen te werken en besluiten te nemen. Dit zal vaak impact hebben in de ruimte en dat vraagt om zorgvuldigheid, openheid en samenwerking.

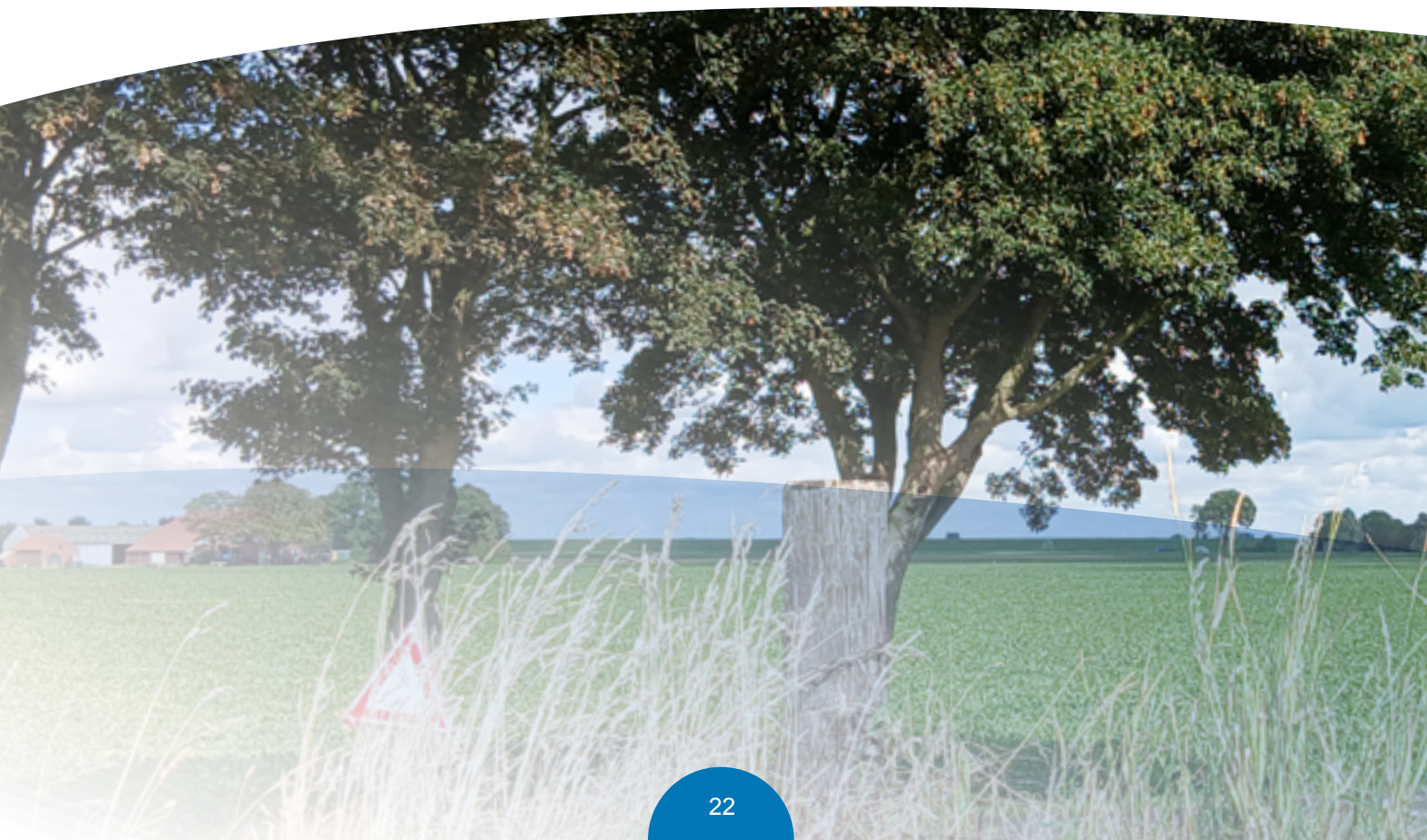
We investeren in groen en water

Ook klimaatadaptatie is een onderdeel van de duurzaamheidsopgave waar we als gemeente voor staan. De opgave bestaat uit het verminderen van hittestress, het opvangen van water en op andere momenten juist het tekort aan water. Een goede inrichting van de openbare ruimte en van de gebouwde omgeving is daarbij de belangrijkste stap. We willen daarom de groenblauwe structuur in de openbare ruimte van onze gemeente versterken.

Dit heeft niet alleen milieuwaarde, maar draagt ook bij aan een prettig woon- en leefklimaat en aan de toeristische waarde van onze gemeente. Daarnaast willen we stimuleren dat ook de directe omgeving van gebouwen groener en duurzamer wordt ingericht, bijvoorbeeld met groene schoolpleinen en groene daken.

Dit betekent:

- We zetten in op natuurlijk waterbeheer en verstandig gebruik van (regen)water
- We versterken de groenblauwe structuur in de gemeente
- We zetten in op groene schoolpleinen
- We stimuleren groene daken en wateropvang (wadi's)
- We beschermen onze donkerte en rust



Samenwerken met onze dorpen en wijken

In 2016 is de gemeente Oldambt gestart met gebiedsgericht werken. Dat doen we met gebiedswethouders en gebiedsregisseurs. Dit is een belangrijke voorwaarde om als organisatie goed in contact te staan met de dorpen en wijken. Zo weten we wat er leeft en speelt en kunnen we snel en flexibel reageren op vragen, initiatieven, signalen en problemen.

In 2025 startten we met het Programma Gebiedsgericht werken om deze manier van werken verder te ontwikkelen. We brengen samenhang tussen regionale en gemeentelijke programma's, omdat veel acties direct invloed hebben op de leefomgeving van inwoners: de eigen buurt of het eigen dorp.

We werken samen met inwoners en ondernemers aan dorps- en wijkagenda's. Op basis van data, onze eigen visies en de kennis van inwoners bepalen we per dorp en wijk de prioriteiten. Zo maken we betere keuzes. Dat betekent dat we niet overal hetzelfde doen, maar dat we de inzet afstemmen op de dorps- en wijkagenda.

Dit betekent:

- We stellen dorps- en wijkagenda's op samen met inwoners en ondernemers
- We richten onze dienstverlening zoveel mogelijk gebiedsgericht in



Een nieuw begin vanuit een sterke basis

Eerst veiligheid en versterking, dan naar perspectief

De komende jaren zijn er volop mogelijkheden voor onze gemeente om met extra (Rijks)middelen te investeren in de brede welvaart van onze inwoners. Met de middelen van Nij Begun zetten we in op verduurzaming en op economisch en sociaal perspectief.

Tegelijk vergeten we niet wat de aanleiding is voor deze middelen: de aardbevingsproblematiek en de zorgen die onze inwoners nog steeds ervaren. Voor ons staat voorop dat veiligheid, versterking en herstel de basis zijn. Van daaruit werken we aan perspectief. Dat geldt voor de gaswinning en Nij Begun, maar ook voor andere bodem- en mijnbouwactiviteiten, zoals zoutwinning.

Dit betekent:

- We hebben in de eerste plaats aandacht voor veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners
- We zetten ons in voor spoedig en zorgvuldig schadeherstel en versterking van panden

We benutten de kansen van regionale programma's
De middelen vanuit Nij Begun, de Regio Deals en het Nationaal Programma Groningen zorgen voor een extra impuls voor leefbaarheidsmaatregelen en het stimuleren van economische activiteit. We hebben inmiddels veel projecten kunnen uitvoeren en investeringen gedaan in onze dorpen en wijken. Met deze extra middelen hebben we ook gewerkt aan goede samenwerking met inwoners en organisaties.

Ook in de komende periode blijven deze middelen beschikbaar.

Sommige middelen zijn direct gekoppeld aan de gemeente of aan concrete maatregelen. Voor andere middelen is nog geen concrete bestemming. Daarom is het belangrijk dat we ook de komende jaren plannen blijven ontwikkelen en ons blijven inzetten om goed aan te sluiten bij deze programma's.

Dit betekent:

- We zetten de incidentele middelen van programma's zo effectief mogelijk in
- We blijven actief ideeën en plannen ontwikkelen die aansluiten bij deze programma's

We werken samen in de regio

We investeren al enkele jaren in een goede samenwerking in de regio en met het Rijk. Daardoor hebben we samen een sterke regionale agenda gemaakt en op basis daarvan concrete programma's en projecten gestart.

Zo hebben we in Oost-Groningen projecten ontwikkeld die nu onderdeel zijn van de sociale agenda van Nij Begun, zoals Tijd voor Toekomst/Verrijkte Schooldag, de brugfunctionaris en Welzijn op recept. Ook hebben we met de Regio Deal Oost- Groningen en met maatregel 14 van Nij Begun het gebiedsgericht werken verder ontwikkeld, onder andere in het dorpenlint Nieuw Scheemda – 't Waar – Nieuwolda, in Drieborg en in Bad Nieuweschans. Daarnaast hebben we met deze financiering de ondersteuning van inwoners bij verduurzaming goed ingericht.

We hebben daarmee in Oldambt goede resultaten bereikt. Ook als regio hebben we een duidelijkere stem en meer zichtbaarheid gekregen. Ook de komende jaren zetten we deze samenwerking voort, met andere gemeenten, met organisaties en met het Rijk.

Dit betekent:

- We blijven actief in de regionale samenwerking met medeoverheden en organisaties
- We blijven ons inzetten voor een sterke gezamenlijke profilering



Belangrijke punten van andere fracties

We hebben alle fracties in de gemeenteraad gevraagd om twee punten mee te geven die zij belangrijk vinden. We hechten aan een goede samenwerking en willen goed in gesprek blijven met elkaar. Vijf van de zeven fracties gingen in op deze uitnodiging. Hieronder benoemen we deze ingebrachte punten en geven we aan hoe we daarnaar kijken.

Asielopvang en flexwonen

PVV Oldambt heeft afgelopen jaren steeds aandacht gevraagd voor de opvang van asielzoekers binnen de gemeente Oldambt. Tegelijk constateert de partij dat inmiddels door meerdere partijen is uitgesproken dat Oldambt op dit moment voldoende bijdraagt aan de opvangopgave en het ontlasten van het COA. De gemeente zit momenteel net boven de wettelijke norm. De PVV doet geen voorstellen die in strijd zijn met wet- en regelgeving. Vanuit dat uitgangspunt vindt de partij dat de gemeente Oldambt gedurende de komende bestuursperiode geen extra asielzoekers op kan vangen boven het huidige niveau, tenzij hogere overheden de gemeente hiertoe op grond van wet- en regelgeving verplichten, bijvoorbeeld door wijzigingen of uitbreiding van de Spreidingswet.

Daarnaast ziet de PVV kansen in het verder inzetten op flexwoningen binnen de gemeente. De partij zou graag onderzoeken of het voormalige COA-terrein aan de Udesweg geschikt gemaakt kan worden voor flexwoningen voor verschillende doelgroepen, zoals starters, spoedzoekers (bijvoorbeeld na een scheiding) en tijdelijke opvang in samenwerking met maatschappelijke organisaties zoals het Leger des Heils voor mensen die acuut zonder woonruimte zitten.

Aandacht voor communicatie en voor de jeugd

Partij vóór het Noorden constateert dat veel Oldambtsters vinden dat de communicatie vanuit de overheid naar en met inwoners beter moet en beter kan, zowel vanuit de organisatie als vanuit de politiek. Betere communicatie leidt tot meer betrokkenheid, een hogere participatie en meer trots op de gemeente. Concreet stelt de partij voor om een eigen gemeentekrant uit te brengen, omdat deze meer nuance brengt dan de meeste sociale media. Daarnaast vindt de Partij voor het Noorden dat de aandacht voor de jeugd niet mag verslappen. De huidige aanpak moet voortgezet worden, met een focus op preventie en veiligheid. Omdat we financieel onzekere tijden tegemoet gaan, is het belangrijk dat we als gemeente zo effectief mogelijk gebruik maken van de middelen van Nij Begun.

Sociale preventie en woonklimaat

SP Oldambt wil de ‘sociaal-preventieve voorkant’ versterken door externe inhuur te saneren. De SP pleit voor een krachtigere wijkaanpak waarbij problemen direct bij de bron worden aangepakt. Investeer in meer ‘handen in de wijk’ (wijkteams en vroegsignalering bij schulden) om de druk op dure specialistische zorg te verlagen. De partij stelt voor dit te financieren door een strikt inhuur-plafond voor externe onderzoeksbureaus. Door expertise weer ambtelijk op te bouwen, komt er structureel geld vrij voor onze eigen inwoners in plaats van voor dure adviesrapporten.

Om de regie op de woningmarkt terug te pakken en

echte betaalbaarheid te garanderen pleit de SP voor de voorbereiding van een Gemeentelijk Woningbedrijf voor volkshuisvesting. De partij stelt voor een ambtelijke verkenning te doen naar de oprichting van een eigen gemeentelijk woningbedrijf dat zich richt op zowel nieuwbouw als het (ver)bouwen en verduurzamen van bestaand vastgoed: het opkopen en renoveren van verpauperde panden om deze om te zetten in kwalitatieve sociale huurwoningen. Private ontwikkelaars doen goed werk, maar kunnen de huren vaak niet onder de sociale grens houden. Een gemeentelijk bedrijf zonder winstoogmerk kan dat wel en bouwt specifiek voor de behoefte van Oldambtsters.

Aanpak dak- en thuisloosheid en een duurzame leefomgeving

ChristenUnie Oldambt brengt in dat ieder mens een thuis verdient. Een plek om je thuis te voelen en waar je op je plek bent. De partij wil een stevige, actieve aanpak van dak- en thuisloosheid. Gericht op preventie en de brede doelgroep binnen dak- en thuisloosheid. Tot het van straat halen van mensen met een medemenselijke begeleiding, opgesteld in een Lokaal Actieplan Dakloosheid. Eerst een huis, daarna een zinvolle daginvulling, zoals (vrijwilligers) werk en dagbesteding. De ChristenUnie wil Housing First breed inzetten en zorgen dat iedereen die dit wil 'onder dak' komt.

De ChristenUnie wil inwoners, ondernemers en bedrijven stimuleren om hun eigen leefomgeving te vergroenen. Daarvoor wil de partij subsidies en openbaar groen ter beschikking stellen, onder voorwaarde van onderhoud door initiatiefnemers. Ze kunnen zich verenigen in bijvoorbeeld een buurtcoöperatie.

Natuur en vrijetijdseconomie

Voor D66 is een gezonde natuur en een groene gemeente altijd een topprioriteit. Daar wordt de leefomgeving leefbaarder én gezonder van. D66 pleit ervoor om de vastgestelde ambities op het gebied van groen en natuur financieel te verankeren in de begrotingen voor de komende jaren. Verder ziet D66 graag dat de gemeente bloemrijke akkerranden, strokenteelt en biodivers slootbeheer stimuleert en investeert in het vergroenen van dorpen met minder hitte-eilanden en meer plekken met koelte en schaduw tot gevolg. Ook vraagt de partij dat groen en natuur integraal worden meegewogen bij besluitvorming: zoals het standaard groen inrichten van nieuwbouwprojecten, of het natuur-inclusief beheer van gemeentelijke gronden. Een groen ingerichte wijk nodigt uit om de fiets te nemen en te sporten in de omgeving. Zo kan groen en natuur ook een belangrijke rol spelen in preventie en het terugbrengen van de zorgkosten.

D66 ziet kansen in de vrijetijdseconomie. De Graanrepubliek heeft alles in zich om een toeristische trekpleister te worden. De Omgevingsvisie laat zien dat de gemeente ambitieus is op dit terrein. Maar ook hier geldt: zonder middelen, geen resultaat. D66 pleit voor het (blijven) positioneren van het gebied rondom het Oldambtmeer als het "Gouden Ei" van onze gemeente, waar wonen, toerisme en natuur de boventoon voeren en ontwikkelingen die deze functies verstoren worden geweerd. De partij ziet graag dat de gemeente ruimte biedt aan

ondernemers die logies, dagrecreatie, horeca, culturele activiteiten of toeristische voorzieningen willen opzetten. Niet alleen kleinschalig, maar ook grotere campings en parken waar dit inpasbaar is in het landschap. Om aantrekkelijk te blijven voor bezoekers, is het verbeteren van openbare ruimtes, kades, aanlegplaatsen en OV-verbindingen (ook in en tussen de dorpen) nodig. Waar de gemeente daarbij afhankelijk is van medeoverheden, is een stevige lobby daarvoor op zijn plaats. Wat D66 betreft realiseert de gemeente de komende jaren meer belevingsroutes voor fietsers en wandelaars in de gemeente waar de Oldambtster cultuur en historie wordt belicht en kunstenaars de ruimte krijgen. Want ook cultuur is een belangrijke pijler van de vrijetijdseconomie. D66 pleit voor het vergroten van de cultuurparticipatie in onze gemeente te vergroten en stelt voor te onderzoeken of en hoe de gemeente Oldambt zich aan kan sluiten bij de Kunstraad waar de gemeente Groningen en de provincie al samenwerken.



Reactie coalitie

We zijn als coalitie blij met de inbreng van de partijen en zien dit als een goede start van onze samenwerking. We herkennen ons in veel van de genoemde punten en deze hebben dan ook een plek in het akkoord. Zo zien we overeenkomsten in de focus op preventieve aanpak en de aandacht voor kwetsbare groepen. We willen er op tijd bij zijn voor mensen die het moeilijk hebben en voor hen een vangnet bieden. Vanuit dat vangnet willen we onze inwoners vooruithelpen. We doen daarbij ook een beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van inwoners en hun sociale omgeving.

We vinden het van belang om een antwoord te bieden op de grote woonopgave in onze gemeente. We onderzoeken de mogelijkheden die we als gemeente hebben om daarin te versnellen en dingen slimmer te doen. We durven daarbij ook experimenteerruimte te geven.

De opvang van vluchtelingen is een ingewikkelde opgave. We zijn als gemeente afhankelijk van landelijke wet- en regelgeving en van de inzet van medeoverheden. Wij zijn een sociale gemeente en vangen ook vluchtelingen op. Veiligheid van mensen staat voorop. We doen nu al meer dan verwacht wordt. We houden ons aan de spreidingswet en hebben aanvullende bestuurlijke afspraken. We nemen daarin onze verantwoordelijkheid, maar vinden dat andere gemeenten daarin ook hun rol moeten pakken.

We hechten waarde aan de kwaliteit van ons landschap en onze cultuurgeschiedenis. Daarin zien we kansen voor verbetering en versterking, en zien ook de economische waarde daarvan. Landschap, natuur, gezondheid en vrijetijdseconomie gaan daarin samen op.

Financieel staan we voor een onzekere tijd. Naast het scherp kijken naar onze eigen begroting, zetten we actief in op het verkrijgen en effectief inzetten van incidentele middelen uit programma's zoals Nij Begun, het NPG en Regio Deals.

Communicatie met onze inwoners is de sleutel naar samenwerking en vertrouwen. We zetten daarom niet alleen in op nabijheid en gebiedsgericht werken, maar onderzoeken ook de behoefte aan communicatie van onze inwoners en gaan op zoek naar passende, eigentijdse maar natuurlijk ook effectieve en betaalbare manieren van communicatie.
Tot slot; kijkend naar de inhoud van de reacties en de manier waarop we daarover met de fracties hebben gesproken, hebben wij zin en vertrouwen in de samenwerking.

Portefeuilleverdeling

Burgemeester Cora-Yfke Sikkema

- Openbare orde en veiligheid
- Handhaving
- Juridische zaken
- Organisatieontwikkeling Nijambt
- Communicatie
- Bestuurlijke samenwerking
- Coördinatie internationalisering
- Coördinatie Nij Begun, NPG en Regio Deal Oost-Groningen

Gert Engelkens (PRO Oldambt)

- Bouwen en wonen
- Verduurzaming en energie
- Ontwikkeling Blauwestad
- Leefbaarheid (Maatregel 14 Nij Begun)
- Armoede en schuldhulpverlening
- Zorg (WMO)
- Welzijn
- Sport en gezondheid
- Gebiedswethouder voor Beerta, Finsterwolde, Ganzedijk-Hongerige Wolf, Nieuw Beerta, Drieborg en Bad Nieuweschans
- 1e locoburgemeester

Ger Klein (Gemeentebelangen Oldambt)

- Financiën en belastingen
- Afval en milieu
- Lokale democratie en participatie (inclusiebeleid en LHBTIQ+)
- Gebiedsgericht werken
- Cultureel erfgoed, monumentenbeleid en karakteristieke panden
- Vluchtelingen en statushouders
- Arbeidsmarktbeleid, Participatiewet en Afeer
- Zoutwinning
- Dierenwelzijn
- Veteranenbeleid
- Gebiedswethouder voor Winschoten Centrum, Bomenbuurt, Zeeheldenbuurt en Zuid
- 2e locoburgemeester

Erich Wünker (VVD Oldambt)

- Economische zaken en Ondernemersloket
- Ruimtelijke ordening
- Omgevingswet
- Grondexploitaties en revitalisering industrieterreinen
- Vastgoed en accommodatiebeleid
- Onderwijs en onderwijshuisvesting
- Toerisme en recreatie
- Digitalisering en automatisering
- Dienstverlening
- Personeel en organisatie
- Internationalisering
- Gebiedswethouder voor Westerlee, Heiligerlee, Blauwestad en Winschoten (Kloostervallei en Parkwijk)
- 3e locoburgemeester

Tim van Bostelen (CDA Oldambt)

- Beheer, onderhoud, realisatie en buitendienst
- Mobiliteit
- Herstel en versterking
- Landbouw en landschap
- Water
- Jeugdzorg en integraal jongerenbeleid
- Kunst, cultuur, evenementen en bibliotheken
- Gebiedswethouder voor Nieuwolda, Scheemda, Nieuw Scheemda, ’t Waar, Midwolda en Oostwold
- 4e locoburgemeester



COALITIEAKKOORD **OLDAMBT**

2026 2030

STERKE BASIS SAMEN VOORUIT

Samenwerken aan een sterk, sociaal, veilig en duurzaam Oldambt

PRO

Gemeentebelangen GBO Oldambt

VVD Oldambt

CDA OLDAMBT